

Budynek naszej szkoły pamięta czasy zaborów. Ziemia, na której został wzniesiony, kryje fundamenty obiektów służących oświacie już od początków XVII w. w 1609r. zostali sprowadzeni do Łomży Jezuiti - otrzymali w posiadanie ptn. część nadnarwiańskiej skarpy, miała ona wtedy nieco inny wygląd niż obecnie. W latach 1614- 1616 na skarpie wzniesiono kościół i kolegium, w którym otwarto pierwszą w Łomży szkołę średnią - Kolegium Łomżyńskie. Uczyło w nim wielu znakomitych profesorów m.in. Andrzej Bobola. Kościół stał w miejscu, gdzie dziś znajduje się hotel "Polonez". W roku 1696 pożar zniszczył drewniane budowle. Odbudowę kolegium umożliwił zapis Jana Szembeka - starosty łomżyńskiego i kanclerza wielkiego koronnego oraz jego małżonki Ewy. W 1754r. na północny zachód od wcześniej wybudowanego kościoła, wzniesiono dwupiętrowy murowany gmach Kolegium. W 1774r. po kasacie zakonu Jezuitów kierownictwo szkoły przejęli Pijarzy. Uczyła się tu młodzież z całego wschodniego Mazowsza.

Za czasów Komisji Edukacji Narodowej Kolegium wyróżniało się wysokim poziomem nauczania. Posiadało bogatą bibliotekę i drukarnię. W 1795r. miał miejsce III rozbiór Polski, Łomża znajdowała się pod zaborem pruskim - szkoła upadła. Na początku 1807r. było już tylko 20 uczniów. W latach 1806 - 1807 w klasztorze pijarów i kapucynów Prusacy założyli lazarety wojskowe.

W I połowie XIX w. Kolegium przeżywało liczne reorganizacje. Rok 1862 szkoła rozpoczęła jako 7-klasowe gimnazjum z polskim językiem wykładowym i rozbudowanym programem historii narodowej. Ze stanowiska dyrektora odszedł zasłużony dla miasta Jakub Waga. Jego popiersie do dziś zdobi wnętrze naszej szkoły.

W 1863r. - po wybuchu powstania styczniowego nasiliły się ucieczki starszych uczniów oraz aresztowania osób podejrzanych o kontakty z tzw. "leśnymi". Nad gimnazjum zawisła groźba likwidacji. W 1866r. wprowadzono język rosyjski jako wykładowy, język polski stał się nadobowiązkowy. W początkach lat 90-tych XIX w. ściany budynku zaczęły niebezpiecznie pękać, zima temperatura na korytarzach spadała do kilku stopni. Trudna sytuacja finansowa powodowała odrażanie decyzji o budowie nowego gmachu. Inwestycję rozpoczęto dopiero w 1898r.

We wrześniu 1900r. zainaugurowano zajęcia w nowej siedzibie, to jest w budynku, w którym się obecnie uczymy. Zbudowano go według projektu Feliksa Nowickiego w stylu klasycyzującego - renesansowym. Mimo iż nowy obiekt był wygodny, starannie wykończony, łomżanom na początku wydawał się milczący, martwy i nudny. Absolwenci pisali o starym gmachu popijarskim jako o czcigodnym, budzącym szacunek. Byli przywiązani do pomieszczeń szkolnych, a nawet do zamieszkującego ponoć w lochach legendarnego ducha zakonnika. Stara budowla przypominała dawne lata świetności Kolegium, nowa była - jak wtedy mówiono - "kozionaa". Wkrótce jednak i ten budynek stał się miejscem historycznych wydarzeń. 3 lutego 1905r. po pierwszej godzinie lekcyjnej młodzież polska weszła do auli rozpoczynając w ten sposób strajk szkolny. Po przybyciu dyrektora Ławrowskiego jeden z uczniów przeczytał tekst rezolucji. Zawarte w niej były żądania:

- spolszczenie szkoły,
- powierzenie funkcji nauczycielskich wyłącznie Polakom,
- przyjmowanie do szkoły uczniów bez względu na wyznanie i pochodzenie społeczne,

- zlikwidowanie systemu policyjnego,
- zaniechanie prześladowań uczniów,
- ustanowienie kontroli społecznej nad szkołą.

Po złożeniu rezolucji dyrektor chciał przemawiać lecz młodzież wkrótce opuściła gimnazjum, a na prośby nauczycieli, głównie Rosjan, aby ją zatrzymać odpowiadano siłą. Chłopcy wtargnęli do gimnazjum żeńskiego (obecnie mieści się w nim nasza bursa), uwolnili uczennice przetrzymywane pod kluczem. W ciągu dwóch godzin oba gimnazja zostały opuszczone przez młodzież. Władze szkolne podjęły zdecydowaną kontrakcję dopiero po dwóch tygodniach. Usunięto 29 uczniów i ok. 50 uczennic, wznowiono naukę przy wzmożonej ochronie policyjnej i bardzo niskiej frekwencji uczniów. Wydarzenia te upamiętnia tablica, która znajduje się przy wejściu do auli. Rok 1915 był ostatnim, w którym dokonano naboru. W marcu 1915r. przerwano zajęcia i gimnazjum przygotowano do ewakuacji w głąb Rosji.

Po I wojnie światowej - 1918r. - gimnazjum męskie przeniesiono na obecną ul. Bernatowicza (budynek I LO), a tutaj utworzono gimnazjum żeńskie, które istniało do II wojny światowej. Nadano mu imię Marii Konopnickiej. Jego absolwentkami są m.in. Hanka Bielicka i Halina Miroszowa. Nauka w gimnazjum zaczynała się po 4 klasach szkoły podstawowej i trwała 8 lat. Szkoła była wyłącznie żeńska. Obowiązkiem każdej uczennicy było noszenie granatowego mundurka na co dzień. Szkoła 64 lata temu po prostu tętniła życiem, czuło się w niej ciepłą atmosferę rodzinną. Stosunki między nauczycielem i uczniem były naprawdę serdeczne i godne podziwu. Dzięki temu powstawało wiele kółek zainteresowań. Młodzież choć mało doświadczona przez życie, pręźnie garnęła się do organizacji, różnego rodzaju zbiórek, np. roznoszono po biednych suterrenach produkty spożywcze tj. cukier, ryż, mąka, słonina. W szkole głównym stowarzyszeniem była Naczelna Organizacja Szkolna (zwana "nos"), która skupiała różnego rodzaju kółka zainteresowań oraz organizowała cieszące się wielkim powodzeniem u dziewcząt zabawy międzyszkolne, na które zapraszani byli kawalerowie. Mimo rygorystycznych zasad stroju (mundurki), zabawa była zawsze udana. Urządzano nawet seminaria międzyszkolne i spotkania artystyczne ze znanymi aktorami. Nauczyciel języka niemieckiego organizował tzw. korespondencje międzyszkolne, które polegały na pisemnych kontaktach z uczniami z Niemiec. Znaczącą rolę pełnił Komitet Rodzicielski. Jego działalność polegała na organizowaniu bezpłatnych wycieczek dla maturzystów, wyjazdy na obozy szkolne (główna siedziba Morgowniki), finansowaniu drugich śniadań dla wychowanków oraz opiece nad uboższymi uczniami. Młodzież organizowała wiele koncertów, akademii, które cieszyły się niezwykle powodzeniem. Wykorzystywano talenty młodych muzyków uczęszczających do Szkoły Muzycznej. Nie myślcie jednak, że ich życie towarzyskie skupiało się tylko w murach szkolnych. Panny po zajęciach szkolnych biegały do parku "na chłopców". Przewodnie hasło dla ludzi tego okresu to "Bóg, Honor, Ojczyzna". Patriotyzm był sposobem na życie. Po II wojnie światowej w tym budynku utworzono Liceum Pedagogiczne. Od 1966r. po jego likwidacji budynek przejął Zespół szkół budowlanych. Od 1988r. mieścił się tu Oddział Zamiejscowy Wydziału Pedagogicznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie. Od 1992r. jest to II Liceum Ogólnokształcące.